

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/40/2024
Identifikačné číslo spisu:	6122343867
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6122343867.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne MPA Pharma GmbH, so sídlom Otto-Hahn-Strasse 11, Tritau, Nemecká spolková republika, IČO: 13 510 269, zastúpený Lansky, Ganzger, Jacko & Partner, s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 36 851 710, proti žalovanému PharmaComp s.r.o., so sídlom Bystrická 901, Žarnovica, IČO: 47 358 203, zastúpený JUDr. Bohumil Novák, ml., advokát, so sídlom Horná 27, Banská Bystrica, o zaplatenie 367 230,50 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7Cb/8/2022, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. októbra 2023 č. k. 42Cob/37/2023-169, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. januára 2023 č. k. 7Cb/8/2022-107 vo výroku I. rozhodol, že žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi istinu vo výške 321 230,50 eura s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 321 230,50 eura od 2. apríla 2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Vo výroku II. súd prvej inštancie konanie v časti uplatneného nároku na úhradu sumy 46 000 eur zastavil a vo výroku III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 74 %.

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal od žalovaného úhrady sumy 367 230,50 eura s príslušenstvom. Návrh odôvodnil skutočnosťou, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy o dodaní tovaru špecifikovaného podľa dohody. Žalovaný vystavil 3. novembra 2021 zálohovú faktúru na žalovanú sumu, pričom žalobca k plneniu faktúry v plnej výške pristúpil 4. novembra 2021. Vzhľadom na márne uplynutie lehoty na plnenie podľa zmluvy, vyzval žalobca listom z 23. marca 2022 žalovaného na plnenie svojho záväzku a uložil mu lehotu v trvaní 7 dní na plnenie pod následkom postupu podľa § 351, resp. § 365 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len

„OBZ“). Žalovaný neplnil ani v dodatočnej lehote a rovnako nevrátil ani žalobcom uhradenú zálohovú platbu.

1.2. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že na základe e-mailovej komunikácie medzi sporovými stranami dňa 3. novembra 2021 došlo zo strany žalobcu k objednávke tovaru a zo strany žalovaného k akceptácii návrhu na uzatvorenie kúpnej zmluvy. Základné náležitosti zmluvného vzťahu vyplynuli pre súd z faktúry č. 920210230, a to predmet kúpy podľa jednotlivých druhov liekov a ich množstva a dohodnutá kúpna cena, spolu vo výške 367 230,50 eura. Úhradu sumy 367 230,50 eura mal súd za preukázanú, a to dňom 4. novembra 2021. Z ďalšej e-mailovej komunikácie mal súd preukázané, že po úhrade zálohovej faktúry neprišlo ku dodaniu objednaného tovaru zo strany žalovaného v prospech žalobcu a nasledovala ďalšia e-mailová komunikácia. Dňa 2. februára 2022 zaslal žalobca žalovanému e-mail, v ktorom požadoval plnenie dohodnutého tovaru a zároveň sumarizoval, že došlo k dohode, že žalovaný v prípade nedodania tovaru vráti poskytnutú zálohovú platbu v plnej výške najneskôr k 25. februáru 2022. Žalovaný vo svojej e-mailovej správe z 3. februára 2022 konštatoval, že zhrnutie skutkového stavu je korektné a záväzné pre obe strany. Od 3. februára 2022 do 23. marca 2022 dochádzalo medzi sporovými stranami ku komunikácii, z ktorej vyplynulo, že ani k 23. marcu 2022 neprišlo zo strany žalovaného k plneniu. Žalobca následne adresoval žalovanému predžalobnú výzvu so 7 dňovou lehotou na plnenie, v ktorej žalovaný rovnako neplnil. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi sporovými stranami nebola sporná otázka vzniku kúpnej zmluvy a ani výška uplatneného nároku. Spornými otázkami boli podľa súdu prvej inštancie otázka aktívnej legitimácie žalobcu, ďalej nepreukázanie a neunesenie dôkazného bremena v súvislosti s úhradou fakturovanej sumy, žalovaným tvrdený vznik nového právneho úkonu medzi zúčastnenými sporovými stranami a kompenzačná námietka žalovaného.

1.3. Súd prvej inštancie na právne posúdenie vecí aplikoval § 409 ods. 1 a 2 OBZ, § 48 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 351 ods. 1 a 2 OBZ a § 502 ods. 1 OBZ. Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca po viacerých márných pokusoch o dosiahnutie plnenia zo strany žalovaného z uzavretej kúpnej zmluvy predžalobnou výzvou z 23. marca 2022 určil žalovanému pre dodanie tovaru alebo vrátenie zálohovej platby ďalšiu lehotu v trvaní 7 dní s tým, že vo výzve zároveň konštatoval odstúpenie od kúpnej zmluvy márnym uplynutím stanovenej lehoty na plnenie. Medzi sporovými stranami nebola sporná skutočnosť, že ani v dodatočne stanovenej lehote k plneniu zo strany žalovaného neprišlo. Súd prvej inštancie preto konštatoval, že prišlo k odstúpeniu od kúpnej zmluvy. Vo vzťahu k námietkam žalovaného uplatneným v konaní konštatoval súd prvej inštancie ich nedôvodnosť a zrejmy záujem na oddialení termínu plnenia, či už dobrovoľne alebo na základe exekučného konania. Žalobca v konaní preukázal výpisom z bankovníctva v úradnom preklade úhradu finančného plnenia a predložil aj úradný preklad výpisu evidencie, do ktorej je žalobca ako zahraničná právnická osoba zapísaný. Súd prvej inštancie rovnako vyhodnotil ako irelevantnú aj námietku žalovaného o vzniku nového právneho úkonu medzi sporovými stranami. Medzi sporovými stranami prišlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy, od ktorej žalobca odstúpil, pričom komunikácia medzi sporovými stranami po odstúpení žalobcu nevedla k novácii právneho úkonu.

1.4. K žalovaným vznesenej námietke započítania súd prvej inštancie uviedol, že započítanie pohľadávky vo výške 46 000 eur žalobca uznal a v tejto časti zobral žalobu späť. Súd prvej inštancie preto v tejto časti konanie zastavil. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie vyhovel žalobe vo zvyšnej časti, o príslušenstve uplatnenej pohľadávky rozhodol podľa § 502 OBZ a o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 2 CSP.

2. Na základe odvolania podaného žalovaným Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 18. októbra 2023 č. k. 42Cob/37/2023-169 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku poukázal na § 153 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Civilný sporový poriadok dáva na uváženie súdu podľa konkrétnych okolností v súdnej veci posúdiť, či na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli predložené včas, prihliadne. Dôležité je, aby v daných prípadoch súd postupoval rovnako voči obojstranným sporovým stranám, aby nedochádzalo k porušeniu princípu rovnosti sporových strán a súčasne, aby

súd zohľadňoval procesnú ekonómiu sporu. Včasnosť predloženia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany vyhodnotí v okolnostiach konkrétneho prípadu súd a je ponechané na jeho úvahe, aby podľa konkrétnych okolností v prejednávanej veci posúdil, či prijatie procesnej sankcie spočívajúcej v neprihliadnutí na procesný úkon, bude v súlade so základnými princípmi. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s princípmi vyjadrenými v Civilnom sporovom poriadku a jeho konaním neprišlo k žiadnej vade, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Právo súdu aplikovať sudcovskú koncentráciu konania je úzko späté so základným princípom civilného sporového konania, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, aby súd predchádzal zbytočným prieťahom v konaní, konal hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu, a to v súlade s čl. 17 CSP.

2.2. Súd prvej inštancie nariadil na pojednanie veci pojednávanie na deň 11. novembra 2022, na ktorom sa zúčastnili právni zástupcovia sporových strán. Pojednávanie bolo odročené na deň 30. januára 2023 za účelom poskytnutia lehoty na mimosúdne riešenie sporu. Na pojednávaní dňa 11. novembra 2022 preto súd prvej inštancie pojednávanie neotvoril a vec neprejednal. Pokiaľ následne právny zástupca žalobcu dňa 25. januára 2023 predložil do súdneho spisu dôkazné prostriedky, a to e-mailovú komunikáciu preukazujúcu uzatvorenie kúpnej zmluvy, doklad ohľadom úhrady zálohovej faktúry, ktoré súd prvej inštancie oboznámil na pojednávaní nariadenom na termín 30. januára 2023 ako dôkazné prostriedky uplatnené žalobcom včas, takýmto postupom podľa odvolacieho súdu nespôsobil vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie oboznámením na nariadenom pojednávaní neodňal sporovej strane možnosť vyjadriť sa k oboznamovaným dôkazným prostriedkom a prípadne vyvinúť procesnú obranu. Dané dôkazné prostriedky boli strane žalovaného doručené v päť-dňovej lehote pred nariadeným termínom pojednávania. Žalovaný mal dostatok času na účinnú obranu. Súd prvej inštancie na pojednávaní uskutočnenom 30. januára 2023 riadnym spôsobom oboznámil predložené dôkazné prostriedky a umožnil stranám sporu sa k nim vyjadriť a vzniesť pripomienky, avšak ani jedna zo sporových strán k prečítaným listinným dôkazom nemala pripomienky a nemala ani ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

2.3. Žalovaný v odvolaní namieta zmarenie účelu nariadeného pojednávania na 11. novembra 2022 zo strany žalobcu, k čomu odvolací súd uviedol, že zo zápisnice z uvedeného pojednávania vyplýva, že sporové strany zhodne súhlasili s odročením termínu pojednávania za účelom mimosúdneho vyriešenia sporu. Pokiaľ následne žalobca predložil prostriedky procesného útoku, nemožno konštatovať, že by tým prišlo k zmareniu pojednávania nariadeného na termín 11. novembra 2022. Z postupu súdu prvej inštancie vyplýva, že postupoval plynulo a hospodárne, pokiaľ na nariadenom termíne pojednávania dňa 30. januára 2023 po predchádzajúcom poskytnutí lehoty na mimosúdne vyriešenie sporu prejednal a po tom, ako sporové strany nevzniesli ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, vo veci rozhodol. Súd prvej inštancie neporušil podľa odvolacieho súdu zásadu procesnej ekonómie sporu. Odvolací súd zároveň poukázal na skutočnosť, že zásada sudcovskej koncentrácie konania je v § 153 ods. 2 CSP koncipovaná fakultatívne a zároveň zdôraznil, že vykonanie dokazovania prostriedkami procesného útoku predloženými žalobcom si nevyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, či vykonanie ďalších úkonov súdu. Odvolací súd doplnil, že sám žalovaný predložil do súdneho spisu saldokonto spoločnosti žalovaného voči spoločnosti žalobcu, z ktorého vyplýva, že eviduje voči žalobcovi záväzok vo výške 321 230,50 eura s tým, že na sumu 367 230,50 eura bola 3. novembra 2021 vystavená predfaktúra č. 920210230 s dátumom úhrady dňa 4. novembra 2021, na ktorú žalovaný tovar nedodal a na sumu 46 000 eur bola dňa 24. januára 2022 vystavená predfaktúra č. 920220004 s tým, že tovar bol dodaný dňa 25. januára 2021, avšak nebol zo strany žalobcu uhradený.

2.4. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd vyhodnotil žalovaným uplatnený odvolací dôvod za nedôvodný a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny. Odvolací súd v súlade s § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný procesný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorým navrhuje rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3.1. Dovolačný dôvod vidí žalovaný v naplnení vady podľa § 420 písm. f) CSP. Žalobca napriek námietkam žalovaného obsiahnutým v odpore proti platobnému rozkazu vydanému v upomínamom

konaní zo dňa 7. júla 2022 a napriek vyjadreniu z 23. júla 2022, uplatnil až v podaní z 25. januára 2023 skutkové vyjadrenia a listiny, ktorých účelom malo byť popretie tvrdení žalovaného obsiahnutých v odpore. Týmto konaním žalobcu prišlo k porušeniu povinnosti žalobcu predkladať prostriedky procesnej obrany a procesného útoku do konania včas. Žalobca mohol tvrdenia uplatnené v podaní z 25. januára 2023 a pripojené listiny v konaní predložiť už skôr, ak by konal so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Uvedené konanie žalobcu naplnilo predpoklady pre uplatnenie § 153 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie ale zjavné porušenie procesných povinností žalobcu ospravedlnil a na podanie z 25. januára 2023 nielen prihliadal, ale na skutočnostiach v ňom tvrdených a listinách k nemu priložených založil svoju ťažiskovú argumentáciu, na podklade ktorej vyhovel žalobe. Dovolateľ je toho názoru, že žalobca mal dostatok času na to, aby procesne legitímnym spôsobom reagoval na skutočnosti uvedené v odpore podstatne skôr, ako bezprostredne pred pojednávaním, na ktorom prišlo k meritórному rozhodnutiu vo veci. Odvolací súd nesprávne právne posúdil odvoláciu námietku, že prišlo k zachovaniu päťdňovej lehoty na prípravu na pojednávanie. Žalobca zaslal podanie 25. januára 2023 a pojednávanie sa uskutočnilo 30. januára 2023, žalovaný mal teda na prípravu len štyri dni. Odvolací súd sa súčasne nevysporiadal s odvolacou námietkou, že žalobca mohol všetky dôkazy predložiť už skôr, čím porušil zásadu koncentrácie konania. Ani pri diskrečnom práve súdu nemôže byť vôľa súdu neobmedzená. Dovolateľ je toho názoru, že oneskorené predloženie prostriedkov procesnej obrany zo strany žalobcu mohol súd ospravedlniť jedine, na základe objektívnych alebo subjektívnych kritérií. Podľa žalovaného ale v prejednávacom spore nebolo prítomné žiadne kritérium, ktoré by legitimovalo postup súdu prvej inštancie.

3.2. Odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď uviedol, že pojednávanie zo dňa 11. novembra 2022 bolo prerušené za účelom mimosúdneho vyriešenia sporu. Zo súdneho spisu, ale podľa dovolateľa vyplýva, že prvé pojednávanie vo veci bolo odročené bez prejednávania veci, a to okrem iného za účelom doplnenia listinných dôkazov a vyjadrení žalobcu v reakcii na procesnú obranu žalovaného obsiahnutú v odpore.

3.3. Súčasťou dovolania žalovaného je aj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 CSP. Súdom priznaná suma na zaplatenie je značne vysoká a žalovaný čelí vážnym finančným problémom. Žalovanému bolo 9. augusta 2022 doručené Upovedomenie o začatí exekúcie vedenej súdnym exekútorom JUDr. Máriom Mičákom pod sp. zn. 217EX 669/22 z 9. augusta 2022, v ktorom súdny exekútor žalovaného upovedomil, že vymáha nárok vo výške 5 683 744,45 eura. Doručením upovedomenia bolo žalovanému zakázané nakladať s majetkom. Výkonateľnosť napadnutého rozhodnutia by mala za následok vážny a nezvratný stav pre žalovaného, ktorý by sa tým mohol dostať do platobnej neschopnosti, prípadne do konkurzu.

4. K dovolaniu žalovaného doručil súdu vyjadrenie žalobca. Z dovolania podľa žalobcu nevyplýva, ktoré procesné práva bolo žalovanému znemožnené realizovať v takej miere, že prišlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný bol oboznámený s podaním žalobcu v dostatočnej päťdňovej lehote pred pojednávaním, preto bola zachovaná lehota na prípravu pojednávania. Žalovaný uvedenú skutočnosť na samotnom pojednávaní 30. januára 2023 ani nenamietal. Pokiaľ by aj lehota na prípravu pojednávania nebola zachovaná, dostavením sa sporových strán na pojednávanie v prípade, ak na pojednávaní o jeho odročenie nežiadajú, treba mať za to, že s vykonaním procesného úkonu súhlasia. Vo vzťahu ku koncentrácii konania žalobca uviedol, že rovnaký čas na produkovanie prostriedkov procesného útoku, respektíve procesnej obrany, bol poskytnutý aj žalovanému. Bolo v plnej diskreácii súdu rozhodnúť o tom, akým spôsobom sa vysporiada s uplatňovaním prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. Dovolanie žalovaného navrhuje v celom rozsahu odmietnuť podľa § 447 písm. f) CSP, prípadne zamietnuť podľa § 448 CSP.

5. Dovolateľ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že na podanom dovolaní trvá, súdy nesprávne určili, že žalovaný mal na prípravu na pojednávanie päť dní a súčasne žalobca vo vyjadrení sám potvrdil, že dôkazy nepredložil do konania včas.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

7. Žalovaný vymedzil dovolací dôvod vadou podľa § 420 písm. f) CSP, ku ktorej naplneniu malo prísť prihladením na dôkazy predložené žalobcom v konaní oneskorene, nerešpektovaním päťdňovej lehoty na prípravu pojednávania zo strany súdu prvej inštancie a nevysporiadaním sa odvolacieho súdu s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Nedostatočná kvalita súdneho rozhodnutia, ktorého odôvodnenie nezodpovedá procesným požiadavkám práva na spravodlivý proces, môže byť predmetom dovolacieho prieskumu v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP (m. m. IV. ÚS 154/2020, IV. ÚS 447/2020, I. ÚS 570/2020). Keď sa konajúci súd rozhodujúci o opravnom prostriedku sporovej strany nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou sporovej strany adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (m. m. III. ÚS 402/08, IV. ÚS 279/2018).

10. V súlade s citovanými východiskami sa najvyšší súd zameria na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku vysporiadal s namietanou nesprávnou aplikáciou sudcovskej koncentrácie konania v odsekoch 16. až 18. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne aplikoval sudcovskú koncentráciu konania a princípy Civilného sporového poriadku, v jeho procesnom postupe nemožno badať vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a odročenie pojednávania nariadeného na deň 11. novembra 2022 bolo odôvodnené poskytnutím lehoty sporovým stranám na mimosúdne vyriešenie sporu. Vo vzťahu k námietke žalovaného, že odvolací súd sa nesprávne vysporiadal s dôvodmi odročenia pojednávania nariadeného na termín 11. novembra 2022 najvyšší súd uvádza, že z obsahu zápisnice, ako aj z obsahu zvukovej nahrávky vyplýva, že pojednávanie bolo odročené za účelom poskytnutia lehoty na mimosúdne vyriešenie sporu, tak ako konštatoval odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd tak poskytol žalovanému adresné odpovede na ním uplatnené odvolacie námietky. Najvyšší súd zároveň konštatuje, že v poskytnutom odôvodnení neidentifikoval logickú nekompaktnosť alebo zjavnú rozpornosť s obsahom súdneho spisu, odvolacím súdom poskytnuté odpovede sú zrozumiteľné a presvedčivé. Z uvedeného dôvodu žalovaný namietanú nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu nezistil.

11. Najvyšší súd vo vzťahu k námietke žalovaného týkajúcej sa nedodržania lehoty na prípravu pojednávania v zmysle § 178 ods. 2 CSP, a to z dôvodu podania žalobcu z 25. januára 2023, najvyšší súd konštatuje, že uvedenou námietkou žalovaný nerozporel samotné doručenie predvolania na pojednávanie, keď žalovaný bol o termíne pojednávania 30. januára 2023 informovaný na pojednávaní 11. novembra 2022. Žalovaný namieta nedostatočnú lehotu na prípravu pojednávania z dôvodu doručenia podania protistrany z 25. januára 2023. Najvyšší súd konštatuje, že z obsahu súdneho spisu (č. l. 59) vyplýva, že podanie žalobcu bolo žalovanému doručené 25. januára 2023 o 16:26 hod, uvedené podanie tak nebolo žalovanému doručené tak, aby sa s ním mohol žalovaný oboznámiť päť dní pred nariadeným termínom pojednávania. Súčasne je ale potrebné konštatovať, že uvedená skutočnosť nemá automaticky za následok nesprávny procesný postup súdu, a to navyše v miere zodpovedajúcej porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Najvyšší súd v prvom rade uvádza, že právnu úpravu obsiahnutú v § 178 ods. 2 CSP je potrebné vykladať v kontexte s princípom hospodárnosti konania vyjadrenom v čl. 17 CSP, následne premietnutom aj v § 157 ods. 1 CSP, pričom zo samotného znenia § 178 ods. 2 CSP vyplýva, že: „predvolanie na pojednávanie má byť doručené „spravidla“ najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má konať. Spravidla znamená, že táto lehota môže byť aj kratšia.“ (uznesenie najvyššieho súdu z 25. júna

2025 sp. zn. 6CdoR/10/2024). Poskytnutie dostatočnej lehoty na prípravu pojednávania je potrebné posudzovať s ohľadom na okolnosti konkrétneho sporu, pričom podstatnou je aj tá skutočnosť, či sa sporové strany predmetného pojednávania zúčastnia a či dostatočnú lehotu na prípravu na pojednávanie namietajú a žiadajú z tohto dôvodu pojednávania odročiť.

13. Najvyšší súd poukazuje aj na právny názor vyjadrený v rozsudku najvyššieho súdu z 31. augusta 2023 sp. zn. 2Cdo/126/2022, podľa ktorého, „ak sa strany alebo ich zástupcovia na pojednávanie dostavia, a to aj napriek tomu, že súd nebude mať vykázané doručenie predvolania na pojednávanie, prípadne predvolanie na pojednávanie im bolo doručené v dobe kratšej ako päť dní pred pojednávaním, nebude dôvod na to, aby súd osobitne skúmal, či a kedy im predvolanie na pojednávanie bolo doručené alebo ich osobitne poučoval o tom, že majú byť predvolaní tak, aby mali dostatok času, spravidla najmenej päť dní, na prípravu na pojednávanie. Dostavením sa strán alebo ich zástupcov na pojednávanie v prípade, ak na pojednávaní o jeho odročenie nežiadajú, treba mať za to, že strany s vykonaním tohto procesného úkonu súhlasia.“ V citovanom rozhodnutí tak najvyšší súd vychádzal zo záveru, že dodržanie lehoty na prípravu na pojednávanie je potrebné vždy posudzovať individuálne a prihliadať aj na účasť a námietky sporových strán na nariadenom pojednávaní. Zároveň z účasti sporových strán na pojednávaní bez toho, že by sporové strany namietať nedostatočný časový priestor na prípravu na pojednávanie, prípadne navrhovali odročenie pojednávania, je možné rozumne dospieť k záveru, že s vykonaním pojednávania sporové strany súhlasia (rozsudok najvyššieho súdu z 29. mája 2024 sp. zn. 4Obdo/73/2022).

14. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že právny zástupca žalovaného sa pojednávania 30. januára 2023 zúčastnil, pričom nedostatočný časový priestor na prípravu na pojednávanie nenamietal, odročenie pojednávania nenavrhoval a rovnako nemal ani žiadne pripomienky k listinným dôkazom, ktoré predložil žalobca spolu s podaním z 25. januára 2023 a ktorých obsah súd prvej inštancie na predmetnom pojednávaní oboznámil. Z uvedených dôvodov sa súd prvej inštancie nedopustil nesprávneho procesného postupu, keď 30. januára 2023 uskutočnil pojednávanie a na predmetnom pojednávaní rozhodol a súčasne odvolací súd sa nedopustil procesnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, ak odvolanie žalovaného z tohto odvolacieho dôvodu neposúdil ako dôvodné.

15. Najvyšší súd zároveň dopĺňa, že dovoláciu námietku žalovaného týkajúcu sa porušenia práva na spravodlivý súdny proces posudzoval aj z materiálneho hľadiska, berúc pritom do úvahy, že právo na spravodlivý súdny proces sa týka konania súdov chápaného ako celok [pri skúmaní, či (ne)došlo k zásahu do tohto práva treba mať na zreteli proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08)]. V zmysle záverov judikátu R 13/1993 nie je splnená podmienka prípustnosti dovolania v prípade, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napríklad tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie [použiteľnosť uvedeného právneho záveru aj na aktuálnu právnu úpravu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP bola potvrdená napríklad rozhodnutiami najvyššiemu súdu sp. zn. 3Cdo/84/2017 a 3Cdo/120/2017].

16. Na uvedené závery najvyšší súd poukazuje z dôvodu, že žalovaný v odvolaní a ani v dovolaní žiadnym spôsobom nekonkretizoval, aký konkrétny nepriaznivý procesný následok pre neho malo doručenie podania žalobcu tak, že mal pred pojednávaním len štyri dni (namiesto piatich dní) na oboznámenie sa s ním. Žalovaný v odvolaní neoznačil žiadne nové tvrdenia alebo dôkazy, ktoré by z tohto dôvodu nemal priestor uplatniť v reakcii na podanie žalobcu z 25. januára 2023 v konaní pred súdom prvej inštancie. Najvyšší súd je preto toho názoru, že dovolacia námietka žalovaného týkajúca sa nezachovania lehoty na prípravu na pojednávanie je námietkou čisto formálneho charakteru, bez reálneho dopadu na procesné práva žalovaného, preto nemôže napĺňať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

17. Dovolateľ namieta aj oneskorené uplatnenie prostriedkov procesnej obrany a procesného útoku zo strany žalobcu, a to vo vzťahu k jeho podaniu z 25. januára 2025. Súd prvej inštancie podľa žalovaného nesprávne aplikoval sudcovskú koncentráciu konania v zmysle § 153 ods. 2 CSP.

18. Najvyšší súd k tejto dovolacej námietke žalovaného konštatuje, že jej posúdenie bolo predmetom aj odvolacieho konania. Dovolací súd sa plne stotožňuje so závermi odvolacieho súdu a zároveň dopĺňa, že je na zvážení súdu, či na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany prihliadne. Potrebne je zdôrazniť, že oneskorené predloženie tvrdení a dôkazov zo strany žalobcu nebolo žalovaným namietané v konaní pred súdom prvej inštancie. Súčasne je potrebné poukázať na okolnosti konkrétnej veci, kedy žalobca už vo vyjadrení k odporu žalovaného poukázal na skutočnosť, že aj v dokumente predloženom do konania žalovaným (saldokonto žalovaného) žalovaný uznáva záväzok voči žalobcovi vo výške 321 230,50 eura. Žalobca zároveň uviedol, že vzhľadom na to, že žalovaný svojím odporom a jeho prílohami sám potvrdil existenciu žalovanej pohľadávky, ďalšie dokazovanie by bolo nadbytočné a existuje zhodné tvrdenie sporových strán z údajov o saldokonte žalovaného.

19. Žalobca následne v reakcii na ďalší procesný postup súdu, kedy súd prvej inštancie pojednávanie nariadené na termín 11. novembra 2022 odročil z dôvodu poskytnutia lehoty na mimosúdne vyriešenie sporu, pred ďalším termínom pojednávania, kedy bolo pre žalobcu zrejmé, že k mimosúdnej dohode nepríde, predložil do konania ďalšie listinné dôkazy. Žalobca tak uvedeným postupom reagoval na vývoj súdneho sporu, keď mal z odporu žalovaného pôvodne za to, že sám žalovaný potvrdil existenciu a výšky pohľadávky žalobcu a nie je potrebné vykonávať v súdnom konaní akékoľvek ďalšie dokazovanie. V postupe žalobcu pritom nie je možné badať snahu o zmarenie pojednávania, predlžovanie súdneho konania, prípadne vytváranie iných prekážok v efektívnom postupe súdu, kedy by skutočne bolo potrebné sudcovskú koncentráciu konania uplatniť. Pokiaľ súd prvej inštancie na takto predložené listinné dôkazy a skutkové tvrdenia žalobcu z nich vyplývajúce prihliadal, neprišlo podľa dovolacieho súdu k vybočeniu z rámca § 153 ods. 2 CSP, keď predloženie listinných dôkazov si nevyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov a bolo súdu doručené pred otvorením pojednávania a pred začatím vykonávania dokazovania. Z uvedených dôvodov podľa dovolacieho súdu neprišlo k nesprávnej aplikácii § 153 ods. 2 CSP a odvolací súd nepochybil, pokiaľ zhodnú odvolaciu námietku žalovaného nevyhodnotil ako dôvodnú.

20. Dovolací súd dopĺňa, že žalovaný vo svojom dovolaní namieta aj nesprávne právne posúdenie veci v časti posúdenia zachovania lehoty na prípravu pojednávania, z celkového kontextu dovolania (kde žalovaný ďalej uvádza, že tým prišlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu), ale vyplýva, že žalovaný neuplatnil dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 432 CSP v spojení s dôvodmi prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Rovnako námietka dovolateľa, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil z dôvodu, že nevzhladol dôvodnosť odvolacích dôvodov, nezodpovedá vymedzeniu dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci. Dovolací súd je pritom vymedzenými dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP) a nie je oprávnených ich za dovolateľa dopĺňať. Dovolací súd preto konštatuje, že z celkového obsahu dovolania žalovaného, ako aj z výslovného označenia dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, vyplýva, že žalovaný uplatnil dovolanie výlučne z dôvodu procesných väd spadajúcich pod § 420 písm. f) CSP.

21. Najvyšší súd z uvedených dôvodov konštatuje, že nezistil naplnenie dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd sa dovolateľom tvrdených väd nedopustil. Dovolací súd nezistil ani splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a nebol povinný o tom vydať osobitné rozhodnutie (m. m. uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. novembra 2022 sp. zn. IV. ÚS 578/2022 a z 26. októbra 2022 sp. zn. II. ÚS 483/2022).

22. Vzhľadom na vyššie prijaté závery o nezistení dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

23. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.